

4.Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Konu Özetleri

2.Ünite : İslam'ı Tanıyalım

3.Bölüm : Kur'an-ı Kerim

İnsan, Allah'ın (c.c.) yarattığı üstün ve şerefli bir varlıktır. Rabb'imiz (c.c.) kullarını çok sevmekte, onların iyiliğini istemektedir. İnsanın dünyada ve ahirette mutlu olmasını, huzurlu yaşamasını amaçlamaktadır. Bu sebeple de Allah (c.c.), insanı dünyada başıboş bırakmamıştır. Ona dünyada nasıl yaşaması gerektiğini öğretmek, sorumluluklarını bildirmek, mutlu ve huzurlu yaşamının yollarını göstermek için tarih boyunca pek çok peygamber göndermiştir. Peygamberlik Hz. Âdem (a.s.) ile başlamış, Hz. Muhammed (s.a.v.) ile son bulmuştur. Rabb'imiz (c.c.), gönderdiği peygamberlerin bazılarına kitaplar vermiştir. Bunlar ilahi kitaplardır. İlahi kitap, Allah (c.c.) tarafından peygamberler aracılığıyla ve vahiy yoluyla gönderilen kitaplara denir.

Kur'an-ı Kerim, Fâtiha suresi ile başlayıp Nâs suresi ile biten Hz. Muhammed'e indirilen ve kendine has özellikleri olan ilahi kitaptır.¹ Bu yüce kitap Allah (c.c.) tarafından indirilmiştir ve onda sadece Rabb'imizin (c.c.) sözleri bulunur.

Kur'an-ı Kerim ilk olarak Arap toplumuna indirilmiştir. Bundan dolayı da onun orijinal dili Arapçadır.

Kur'an; ırk, renk, dil, milliyet ayrımı gözetmeksizin tüm insanlığa hitap eden evrensel bir ilahi kitaptır. Bundan dolayı yüce kitabımızın emir, yasak, öğüt ve uyarıları bütün insanlara yöneliktir. Kur'an, Hz. Muhammed'e (s.a.v.) evrensel uyarıcılık görevini yapması için indirilmiştir. Kur'an, Yüce Allah (c.c.) tarafından Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed'e (s.a.v.) vahyedilmiştir ve son ilahi kitaptır. Ondan sonra artık kutsal kitap gönderilmeyecektir.

Yüce kitabımız Kur'an, bölümler hâlinde ve belli bir süreç içerisinde indirilmiştir. Bu süreçte indirilen ayet ve sureler, Kur'an kitap hâline getirilirken rastgele dizilmemiştir. Kutsal kitabımızda yer alan ayet ve surelerin bir diziliş sistemi, kendine has bir sıralaması ve adlandırması vardır. Kur'an-ı Kerim; ayet, sure, cüz gibi bölümlerden oluşur. Buna da Kur'an'ın iç düzeni denir. Kur'an'ın iç düzenini anlayabilmek ve yüce kitabımızı iyi tanıyabilmek için ayet, sure, cüz kavramları hakkında bilgi sahibi olmamız gerekir.

3.1. Ayet

Ayet kavramı sözlükte; iz, belirti, işaret, nişan, eser, açık alamet, delil, kesin kanıt, ibret gibi anlamlara gelir. Dinî bir terim olarak ise ayet; surelerin içinde yer alan, başından ve sonundan özel işaretlerle ayrılan, farklı sayıda harflerden, bir veya birkaç cümleden oluşan ilahi sözlere denir.

Kur'an-ı Kerim'de yer alan ayetlerin hepsi aynı uzunlukta değildir. Kutsal kitabımızda iki harften oluşan kısa ayetler de bir sayfadan oluşan ayet de vardır. Örneğin, Yâsîn suresi, "yâ sîn" ayetiyle başlamakta ve bu ayet, iki harften meydana gelmektedir. Bakara suresinin iki yüz seksen ikinci ayeti ise Kur'an'ın en uzun ayetidir ve bir sayfa uzunluğundadır.

Surelerin içindeki ayetlerin sıralamasını Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.) yapmıştır. Bunu, Peygamber Efendimize (s.a.v.), Cebrail (a.s.) bildirmiştir. Allah Resulü (s.a.v.) de kendisine vahyedilen her ayetin, hangi surenin hangi ayetinden sonra yazılacağını vahiy kâtibi olan sahabilerine söylemiştir. Böylece ayetlerin sureler içindeki yeri ile sıralanışı, Resulullah (s.a.v.) hayattayken son ve kesin şeklini almıştır.

3.2. Sure

Kur'an-ı Kerim'in iç düzeniyle ilgili bilinmesi gereken kavramlardan biri de suredir. Bu kavram sözlükte; yüksek rütbe, şan, şeref, yüksek bina, binanın bölüm ve katları vb. anlamlara gelir. Dinî terim olarak ise sure, Kur'an-ı Kerim'in besmelelerle birbirinden ayrılmış olan 114 bölümünden her birine denir.

Yüce kitabımız Kur'an'da 114 sure yer almaktadır. Ayetler gibi surelerin uzunlukları da birbirinden farklıdır. Kur'an'da yer alan en uzun sure Bakara suresidir. Bakara suresi 286 ayettir. En kısa sure ise Kevser suresidir. Bu sure 3 ayetten oluşmaktadır. Kur'an-ı Kerim'in ilk suresi Fâtiha'dır. Son sure ise Nâs suresidir.

Surelerin her birinin bir adı vardır. Sureler, isimlerini içinde geçen bir kelimedен, ağırlıklı olarak sözü edilen kişi, konu ya da gruplardan alır. Örneğin, Yunus suresi, Hûd suresi, Yusuf suresi, adlarını içinde geçen peygamberlerden alır. Kıyamet suresinde ağırlıklı olarak kıyametten, Mü'minûn suresinin başında müminlerin özelliklerinden bahsedilir. Cuma suresinde cuma namazının önemine, Kadr suresinde Kadir Gecesi'nin üstünlüğüne değinilir.

3.3. Cüz

Cüz kavramı sözlükte; parça, bölüm, kısım, bütünüün parçalarından her biri anlamlarına gelir. Bir Kur'an terimi olarak cüz, yüce kitabımızın yirmi sayfadan oluşan otuz bölümünden her birine denir. Cüzler, Kur'an-ı Kerim'in sol taraflarındaki sayfa kenarına konulan bir işaretle gösterilir. Bu işaretin içinde cüzün numarası da yazılıdır.

Kur'an'da, her biri yirmi sayfadan oluşan otuz cüz vardır. Kur'an'ın cüzlere ayrılması, onun hem ezberlenmesinde hem de hatmedilmesinde kolaylık sağlamıştır. Özellikle ramazan aylarında her gün Kur'an'dan bir cüz okunmakta, ramazan sonunda da yüce kitabımız baştan sona okunup bitirilmektedir.